

Дело С-389/05

Комисия на Европейските общности

срещу

Френска република

„Неизпълнение на задължения от държава-членка — Членове 43 ЕО и 49 ЕО — Свобода на установяване и свободно предоставяне на услуги — Ветеринарно-санитарни изисквания — Център за изкуствено осеменяване на животни от рода на едрия рогат добитък — Национална правна уредба, с която се признава на одобрени центрове изключителното право да предоставят услугата по изкуствено осеменяване на животните от рода на едрия рогат добитък върху определена територия и издаването на свидетелство за осеменител се подчинява на сключването на договор с един от тези центрове“

Заключение на генералния адвокат г-н Р. Mengozzi, представено на 3 април

2008 г. . . . . I - 5401

Решение на Съда (четвърти състав) от 17 юли 2008 г. . . . . I - 5425

Резюме на решението

1. *Свободно движение на хора — Свобода на установяване — Ограничения (член 43 ЕО)*
2. *Свободно предоставяне на услуги — Ограничения (член 49 ЕО)*
3. *Селско стопанство — Хармонизиране на законодателствата — Търговия вътре в Общността със сперма от чистопородни животни от рода на едрия рогат добитък (членове 43 ЕО и 49 ЕО; Директиви 77/504, 87/328 и 91/174 на Съвета)*

4. *Свободно движение на хора — Свобода на установяване — Свободно предоставяне на услуги — Ограничения*
(членове 43 ЕО и 49 ЕО)

1. Предоставената на одобрени от държава-членка центрове на изключителна териториална компетентност за предоставяне на услугата по изкуствено осеменяване на говедата на определена територия, ограничаваща общия брой на операторите, на които е разрешено да откриват и управляват подобни центрове на територията на тази държава, и неопределеният срок, за който се предоставя това изключително право, представляват пречка за достъпа на други оператори, включително и на тези от други държави-членки, до пазара на дейности по осеменяване. Обстоятелството, че географските райони, за които се отнасят тези изключителни права, могат да бъдат адаптирани или разделяни, не може да се отрази на тази преценка.

Тъй като не може да придобие права за определен географски район, операторът, който си поставя за цел да упражнява дейност в сектора на изкуствено осеменяване, е длъжен да сключи договор с териториално компетентния център за осеменяване, за да получи свидетелство за осеменител. Тъй като обаче сключването на подобен договор зависи от ръководителите на одобрените центрове, подобно задължение е от естество да осуети постигането на такава цел.

Подобни мерки затрудняват, дори правят невъзможно или във всички случаи по-непривлекателно упражняването на свободата на установяване

с цел извършването на територията на съответната държава на дейности по разпространение на сперма от животни от рода на едрия рогат добитък и по осеменяване. Обстоятелството, че мерките се прилагат еднакво към местните оператори и към тези от други държави-членки, не е пречка за тази констатация, като се има предвид, че макар прилагани без основана на гражданството дискриминация, подобни национални мерки са от естество да затруднят или да направят по-непривлекателно за гражданите на Общността, включително и за гражданите на държавата-членка, автор на мярката, упражняването на основна свобода, гарантирана с Договора.

(вж. точки 50 и 53—56)

2. Фактът, че държава-членка изисква от трансграничните доставчици, които искат да извършват изкуствено осеменяване на едър рогат добитък на територията на тази държава, да получат свидетелство за осеменител, и фактът, че след получаване на посоченото свидетелство операторите могат да извършват осеменяване със сперма от животни от рода на едрия рогат добитък единствено под надзора на териториално компетентния център за осеменяване, съставляват, независимо от условията за издаване на това свидетелство, ограничение на свободното предоставяне на услуги,

защото тези изисквания са от естество да възпрепятстват или да направят по-непривлекателно предоставянето на услуги по осеменяване от оператори, установени и вече действащи законно в други държави-членки.

Същото важи и за задължението за съхраняване на спермата в одобрените центрове за изкуствено осеменяване, които единствени я доставят на животновъдите. Всъщност макар животновъдите да разполагат с възможността да поръчат чрез центъра, от който зависят, специална сперма от установен в друга държава-членка производител, задължението за съхраняване на тази сперма след нейното изпращане в посочения център е от естество да възпрепятства или да направи по-непривлекателно предоставянето на услуга по разпространение от този производител.

(вж. точки 61, 64 и 65)

3. С Директива 77/504 относно чистопородни разплодни животни от рода на едрия рогат добитък Директива 87/328 относно одобрението за развъждане на чистопородни разплодни животни от рода на едрия рогат добитък и Директива 91/174 за определяне на зоотехническите и генеалогичните изисквания за търговията с чистопородни животни и за изменение на Директиви 77/504 и 90/425 е извършена цялостна хармонизация на общностно равнище на генеалогичните условия относно търговията със сперма от чистопородни животни от рода на едрия рогат добитък в рамките на Общността.

Не може обаче да се прави позоваване на императивно съображение от обществен интерес, ако е налице общностна хармонизация, с която се предвиждат мерки, необходими за да се гарантира опазването на същия интерес. Поради това целта, свързана с опазване на генотипа на чистопородните животни от рода на едрия рогат добитък чрез генеалогични изисквания на национално равнище, не може да оправдае пречки за търговията със сперма от такива животни от рода на едрия рогат добитък в рамките на Общността, които пречки не са предвидени с правната уредба за хармонизация на съответната област.

(вж. точки 73—75)

4. Не изпълнява задълженията си по членове 43 ЕО и 49 ЕО държава-членка, която запазва правото да се предоставя услугата по изкуствено осеменяване на животни от рода на едрия рогат добитък за одобрени центрове за изкуствено осеменяване, които разполагат с изключителна териториална компетентност, както и за лицата, притежатели на свидетелство за осеменител, чието издаване е поставено в зависимост от сключването на договор с един от тези центрове.

Разбира се, законно е, с цел да се увери в годността на кандидата да изпълнява функциите на осеменител, дадена държава-членка да свърже упражняването на дейността на осеменител с изискването на свидетелство. Що отнася обаче до процедурата за разрешаване на упражняването на дейност,

при прилагането на националните разпоредби съответната държава-членка трябва да държи сметка за познанията и квалификацията, вече придобити в друга държава-членка. Освен това режим на предварително административно разрешение трябва да се основава по-специално на обективни, недискриминационни и предварително известни критерии, така че да се регламентира упражняването на правото на преценка на властите, за да не може същото да се използва по произволен начин.

Правна уредба, която поставя издаването на свидетелство за осеменител в зависимост от сключването на договор с център за изкуствено осеменяване, който на пазара на изкуствено осеменяване се намира в потенциална конкуренция със същия оператор,

чиято компетентност на осеменител е призован да проверява, и която правна уредба оставя сключването на договора на усмотрението на ръководителите на тези центрове, които не са длъжни да го подпишат, макар кандидатът да отговаря на всички обективни, недискриминационни и предварително известни критерии за квалификация, дори да се предположи, че е подходяща да гарантира осъществяването на опазването на здравето на животните и това на техника осеменител, извършващ впръскването на спермата, превишава необходимото за постигането на преследваната цел.

(вж. точки 91—95, 97 и 108 и диспозитива)